

KOSTI, PASTI, SLEPICE

JEFFERY
RUSSELL

**KOSTI, PASTI,
SLEPICE**

KOSTI, PASTI, SLEPICE

JEFFERY RUSSELL

PŘELOŽIL
JIŘÍ MATYSKIEWICZ

MYSTERY PRESS

2024

Tato kniha je beletristické dílo. Jména, postavy, organizace, místa a události v ní uvedené jsou buď výplodem autorovy představivosti, nebo jsou použity ve fiktivním kontextu.

Tato kniha ani žádná její část nesmějí být kopírovány, zálohovány ani šířeny v jakékoli podobě a jakýmkoli způsobem bez písemného souhlasu nakladatele.

Copyright © Jeffery Russell, 2015
Translation © Jiří Matyskiewicz, 2024
Cover Illustration © Jiří Kůs, 2024
Cover Art © Lukáš Tuma, 2024
Czech Edition © Mystery Press, Praha 2024

ISBN 978-80-7588-588-3 (pdf)

*Corey, která dělá světy tak jako jiní lidé obložené chlebičky.
Joeovi a Jasonovi, kteří pomáhají ty chlebičky sníst.
A Kenovi, tomu nejlepšímu patronovi umění,
bez kterého by tenhle chlebiček nevznikl.
A tím s chlebičkovou metaforou končím.*

I. KAPITOLA

„Krtci na špejli!“ prohlásil Hammi, když podal Durhamovi špíz. Durham už měl pusku otevřenou, když jeho mozek konečně dokázal zpracovat, co se právě dozvěděl.

„Ehm. Cože?“

„Klasická trpasličí kuchyňa. Hrozně tradiční,“ řekl mu trpaslík. Jeho holá hlava se v poledním slunci leskla a do plnovousu si zjevně nabral víc ingrediencí, než skončilo v právě uvařeném obědu. „Nadívaný sekanýma červiskama, přesně jak to robila moja mať,“ zašeptal teatrálně s hlasitostí pečlivě vypočítanou tak, aby to slyšeli všichni v okolí. „Je to moja tajná ingrediencia. Nikomu to neříkej!“

„Nikomu ani slovo,“ slíbil Durham. Znovu se zadíval na krtky a stiskl rty pevně k sobě, aby dal najevo, že to myslí vážně.

Z druhé strany kopečku se ozval zvuk připomínající kozu, která se právě začala dusit. Durham si uvědomil, že to je Tadův smích.

„Tož to jsi k obědu nečekal, co?“ zeptal se Tad.

„No... Já...“ Durham se bezradně otočil na Rubínu s nadějí, že se dočká nějaké pomoci. Byla to písarčka a měla s trpaslíky mnohem víc zkušeností, než kolik jich dokázal Durham nasbírat za uplynulých šest hodin. Předpokládal, že jako další člověk by se mohla ujmout role kulturního ataše a pomůže mu přežít oběd. Nicméně Rubínina představa o kulturní výpomoci se v současné době

omezovala na mlčenlivý úšklebek. Seděla na pařezu ve stínu velkého dubu, který dominoval vrcholku kopce, a jako obvykle něco sepisovala do svého deníku. Nejspíš si právě zaznamenala tajný trpasličí recept na špíz z krtků nadíváných červy, včetně schémat a náčrtků. Navíc měla chleba a sýr, potraviny, jaké se mezi obědvajícími trpaslíky vůbec nevyskytovaly. Durhamovi bylo řečeno, že jídlo na výpravě dostane, ale Rubína se k tomu slibu na základě svých zkušeností zjevně stavěla skepticky. Zkušenosti a moudrost přibývají s věkem, aspoň tak se to říkalo. Zdálo by se, že Rubína musela mít obojího opravdu hodně. Jenže ten dojem narušovalo několik pírek zastrkaných do drdolu prošedivělých vlasů. Durham si nejdřív myslel, že Rubína patří mezi ty, co se pokouší oblékat jako fae, ale později mu došlo, že to jsou náhradní brky.

Tad prošel skupinkou trpaslíků a plácl sebou do trávy vedle Durhama. Nějak se mu podařilo, že to vypadalo jako grandiózní gesto. Velitel trpaslíků se vždycky pohyboval a choval, jako by stál na divadelním jevišti. I jeho vzhled tomu odpovídal, s navoskovaným velkým knírem, nažehleným tmavým kiltem a barevnou košilí, vestou a černým kabátem s dlouhými šosy. Tad se natáhl a sebral neodporujícímu Durhamovi špíz. S trochou opatrnosti ho vmanévroval pod svůj knír a šťastně se do něj zakousl.

„Tož, ono je to takto, chlapče,“ prohlásil a utřel si rukávem šťávu z krtků z brady. „Co je tvoje oblíbený zdrojlo?“

Durham se zamyslel. Nečekal tak zákeřnou přímou otázku, na kterou nemohl snadno odpovědět.

„No... asi klobásy. A sýr,“ dodal s toužebným pohledem upřeným na Rubínin klínek řečené pochutiny. Okamžitě si ho přitáhla blíž k sobě, aniž by přestala upírat oči do svého deníku.

Tad přikývl.

„Jo, jo. Fakt dobrá volba, řek bych.“ Zamyšleně chvíli žvýkal krtka. „Sýr. To je to, jak zebereš, co teče z cecků krávy, smícháš to s trochou šťávy ze čtvrtýho žaludku jejího malýho telete a pak to necháš pár let hnít, že jo?“

„No, vlastně...“ Durham nikdy předtím nepřemýšlel o tom, jak se takový sýr vyrábí.

„A klobása,“ pokračoval Tad, „to zabereš všechny ty kusy prasete, za který se to čuně samo tak trochu stydí, a celý to pomeleš dokupy. Pak vezmeš střevo, vymačkáš z něj, co tam bylo dřív, a narveš do něj všechny ty namletý věci.“

Durham jednou viděl, jak se taková klobása dělá, ale ještě před chvílí byla ta vzpomínka úspěšně zapomenutá, z bezpečnostních důvodů pohřbená hluboko na dně jeho paměti.

„Viděls někdy banaňáka?“ zeptal se Tad.

„Banán,“ opravila ho Rubína. Tad ji ignoroval.

Durham zavrtěl hlavou. Jelikož neměl tušení, o čem to Tad mluví, byl si celkem jistý, že „ne“ je v tomto případě bezpečná odpověď.

„To je ovoce, co roste dole v Akamě. Je to jako žlutej bumerunk, akorát kulatý a někdy je červený nebo zelený.“

Durham tu větu chvíli v duchu rozebíral na jednotlivá slova.

„Bumerunk?“ rozhodl se nakonec pro reakci.

„Bumerank?“ zamumlal Tad. „Nemůžu si vzpomenout. Vypadá to jako půlměsíc. Když ho zahodíš, vrátí se ti zpátky.“

„Měsíc? Nebo banán?“

Tad se na něj zamračil a zjevně začal přehodnocovat svůj odhad Durhamovy inteligence.

„Bumerang,“ řekla Rubína. Tad ji ignoroval.

„To je fuk,“ pokračoval. „De mi o to, žes nikdy žádný v hubě neměl, takže to nemůže bejt tvůj oblíbenej dlabanec, je to tak?“

„Ano!“ vyhrkl Durham šťastně, protože konečně mohl poskytnout odpověď, kterou si byl jistý. „Teda, vlastně ne, nemůže!“

„Tvoje oblíbený žrádlo sou klobásy a sýr. Proč?“

„Protože... chutnají dobře?“

„To banaňáky taky, ale ty v oblíbě nemáš. Proč, když ses nikdy do žádnýho nezahryzl?“

„No, asi proto, že nežiju v Akamě.“

„Přesně tak!“

Tad se na něj rozzářil, jako by mu právě dokázal předat důležité moudro. Po pár sekundách se zamračil, když mu z Durhama výrazu došlo, že k přenosu moudrosti nedošlo.

„Já se ti tu snažím vysvětlit, jak fungujou národní žrádla, chlapče. Tož se trochu snaž.“ V trpaslíkově hlase se dal postřehnout náznak podrážděnosti. „Tady kolem máte krávy a prasata, že jo?“

„Ano.“

„Takže máte klobásy a sýr. Nemáte tu banaňákový stromy, takže nemáte ani banaňáky. Chápeš? Snažím se ti vysvětlit, že obvyklý žrádlo je určený tím, kde žiješ.“

„Aha.“ Durham měl pocit, že se konečně začal v konverzaci trochu orientovat.

„Tak. A kde žijou trpaslíci?“

„V horách Kladi pádu v Kheldurnu,“ odpověděl Durham. Několik trpaslíků poblíž okamžitě nasadilo na tvářích nostalgické toužebné výrazy.

„Ano! Doslova uvnitř tý zatracený hory,“ prohlásil Tad a dramaticky ukázal někam prstem, nejspíš ke Kheldurnu.

„Co myslíš. Máme tam dole pod šutrama krávy a prasáky a banaňáky?“

„Ne?“ zkusil Durham hádat.

„Máme krtky a červy a houbičky. Lišejníky. Slepý bílý rybičky, netopejry a všelijaký brouky.“ Demonstrativně zamával špejlí, ze které během konverzace stačil přesunout několik krtků do svého žaludku. „Takže tohleto? Fakt typickejš příklad trpasličí kuchyně.“

„Nechte si čvachtat!“ vykřikl Hammi. Seděl ve stínu pod velkým dubem a pilně sekal další červy.

„Některý roztodivnosti, co sem na svejch štrekách musel sežrat... No, to pak s láskou vzpomínáš na takovýho poctivýho krtka na špejli,“ řekl Tad.

„To musíte hodně cestovat,“ poznamenal rychle Durham v naději, že se mu podaří změnit téma dřív, než mu Tad začne vyprávět detaily o cizokrajných pochutinách.

„No samozřejmě,“ chytil se Tad na návnadu. „To už k našemu fochu tak nák patří.“

„Já myslel, že tohle je jednorázová záležitost.“

„No to teda ne. Proto jsme na to byli zrekrutýrovaný právě my. Máme s tím kupu zkušeností. Tvůj král ti k tomu moc neřekl, co?“

„Ehm... ne.“

Dalo by se to tak říct, pomyslel si Durham. Stále se mu ještě nepodařilo zjistit důvod nebo cíl expedice a neměl ani tušení, že by s tím krále něco pojilo. Vyhublé páže mu doručilo vzkaz od asistenta vezíra. „Ohlas se zítra za úsvitu na nádvoří. Budeš doprovázet trpasličí expedici. Očekávaná doba služby několik týdnů. Jídlo bude poskytnuto. Vezmi si klobouk.“ Durham si nejdřív myslel, že má jít o expedici mířící za trpaslíky. Ale když dorazil na nádvoří, našel jich tam spoustu, ušmudlaných, s naježenými

vousy, jak v černých kiltech pobíhají kolem medvolů zapřažených do složitých vozů. Kromě trpaslíků tam spatřil také Rubínu, která sice byla člověk, ale ne o moc větší než trpaslíci. Vynikala mezi nimi jen díky své róbě v barvě odpovídající jejímu jménu. Athanaeum mělo vždy po ruce nějakého písaře, když se mohlo dít něco zajímavého. Durham se jim vyhýbal, protože podle jeho názoru slovo „zajímavý“ neznamenalo totéž co „příjemný“. O obsahu vzkazu, který dostal, moc nepřemýšlel. Místo toho se rozhodl radovat, že vůbec nějaký dostal. Považoval to za světlo na konci tunelu. Naději.

„Takže vy takové věci děláte často?“ zeptal se Durham po chvíli, když se mu podařilo poskládat dostatečně vágní otázku, aby neprozradil, že vůbec neví, o jakých věcech se to vlastně mluví.

„To je naše rachota, chlapče. My jsme Kobkanýři!“ prohlásil Tad. Dramaticky si zabušil pěstí do hrudníku. „Potřebuješ něco, co je zašitýho na dně nějaký prohnílý a proklatý doury? Tož, my sme ty pravý, co ti to dokážou přinést!“

„A co je to to něco?“

„Artefakty, chlape! Artefakty! Hele, žádněj králík, co si zaslouží korunu na svý palici, přece nechce, aby se náká ta zatracená relikvie povalovala jen tak někde, kde by na ni mohl narazit nákej pasáček čuňat, sebrat ji a říct si: ‚Hej, co kdybysem svrhl krále a začal tady tomu šéfovat já?‘ To fakt nejni dobrý pro politickou stabilitu. Třeba naše poslední fuška v Iskae. Ganadahnův roh. Když do toho krámu pořádně zafuníš, na míli daleko před tebou je všechno na placku. Řek bys, že král Iskae chtěl, aby ten roh měl někdo jinej než on sám? Ani náhodou.“

„Takže vy jste... dobrodruhové?“

Tad si odfrkl. „Setsakraprt, nic takovýho! Nesnáším dobrodružství. To je slovo, co blbouni používaj, aby zamaskovali fakt, že se vykašlali na přípravu a přežili jen díky tomu, že měli z řiti kliku. My sme profci, takže žádný nablblý dobrodružství.“

„Takže my míříme na nějaké nebezpečné místo, kde máme sebrat nějakou mocnou magickou věc?“

Tad se na něj znovu zamračil, protože mu to připomnělo stále nezodpovězenou otázku Durhamovy inteligence. Dokonce i Rubína na chvíli přestala psát, aby se mohla na Durhama nevěřičně zadívat.

Tad si sáhl do náprsní kapsy a vytáhl odtamtud jeden z těch doutníků, který mu z pusy trčel vždycky, když si tam zrovna necpal krtky.

Doutník, to byla záhadná věc umotaná ze suchých listů, zabalená do jednoho většího, nejprve zapálená a následně zastrčená do pusy. Obvykle a celkem pochopitelně následovalo kašlán a kouř vycházející z úst a někdy i dalších otvorů. Durhamovi se stále nepodařilo přijít na to, jaký to má smysl, ale podle všeho to muselo být něco hrozně užitečného, když se kvůli tomu trpaslík ochotně dusil kouřem.

Tad vytáhl z ohniště klacek, přitiskl hořící konec ke svému doutníku a začal potahovat, až mu z koutků vycházel namodralý dým.

Vydechl ho velký oblak a zamýšleně si pročísl plnovous. Na trpaslíka měl dlouhé prsty, zdobené spoustou stříbrných prstenů.

„Štrekujem do Alahamovy krypty, abysme tam sebrali kouzelněj patyk, co se menuje Guffinův palcát. Tak ňák sem předpokládal, že o tom víš, když seš ten strážce královského pokladu.“

Durhamovi se v hlavě spojilo několik věcí a udělalo se mu trochu nevolno.

„Já nejsem strážce pokladu. To je Dorham. Občas si nás lidi pletou. Já jsem jen Durham, městský strážce.“

Tad dlouze a kouřově zahvzdal. Pak se vesele ušklíbl.

„No, tož to tě asi čeká dobrodružství, co?“

2. KAPITOLA

Durham začal ráno s helmou, která páchla po cibuli. To byl celkem obvyklý problém, jelikož spousta strážných z noční služby používala své helmy i jako misky na polívku. A nesnažili se je pak umýt nijak zvlášť pečlivě, především když šlo o jídlo na konci šichty. Nutnost odkroutit si tu a tam směnu s trochou ovesné kaše ve vlasech nebo zapomenutým hráškem za uchem patřila k ceně, která se platila za prestižní pozici městského strážného. Pak to byly ještě dva měďáky denně za zapůjčení helmy a jeden další za obušek. Technicky vzato byly obě části vybavení volitelné, ale ve skutečnosti to bez nich nešlo. Bez klacku v ruce vás nikdo nebral vážně. A bez oficiální strážnické helmy jste vypadali prostě jen jako chlap s klackem a takových se poflakovalo všude kolem dost. Pak se platil ještě měďák denně za jídlo, další, co se házel do pomačkané plechovky vedle kávové konvice, a tři měďáky za kavalec v kasárnách. Jako denní plat jste sice dostali stříbrňák, ale Durham pochyboval, že s sebou pokladník nějaké nosí. Prostě se objevil s pytlíkem měďáků, odečetl výdaje a předal, co zbylo. Mínus měďák za administrativní náklady.

Durham dorazil ke karavaně přesně na čas. Jako obvykle, přesně tak, jak to do něj namlátil jeho adoptivní otec. Vždycky mu říkával: „Když nejsi tam, kde máš být, tak se věci, co se ti maj stát, stanou místo toho někomu jinému.“

Zkušenosti sice Durhama ujistily, že u spousty z těch věcí je lepší, když se stanou někomu jinému, ale i tak stále chodil včas. Zvláště v tomto případě se svým otcem souhlasil. Byla to příležitost, první za mnoho let, a neměl v úmyslu o ni přijít jen proto, že by zaspal. Strávil víc času, než by přiznal sám sobě, na naprosto zbytečné strážní pozici. A teď měl konečně možnost blýsknout se svými schopnostmi.

Už za svítání se na hradním nádvoří chystala a zařizovala spousta věcí toho typu, které šlechta očekává, že budou hotové dřív, než se probudí. A dělali to lidé, kteří většinou neměli co mluvit do toho, jak moc by se chtěli vyspat. Chladný ranní vzduch se pomalu sytil kouřem a komorné hbitě manévrovaly s vědry horké vody mezi sluhy valícími sudy piva, brambor a cibule v kalužích bláta ke kuchyním. Karavana, kterou měl Durham doprovázet, se nacházela přímo uprostřed toho mumraje, ale trpaslíci ho překvapili. Najednou viděl na jednom místě tak čtyřikrát víc trpaslíků než předtím dohromady za celý svůj život. Opatrně přistoupil k vozům.

„Copak byste potřeboval, pane?“ zeptal se ho trpaslík. Měl malé kulaté brejličky, dlouhou úzkou bradku, kníry a velký zelený turban ozdobený nějakým šperkem. V rukách držel prkno s přišpendleným svítkem, takže mohl psát a současně přitom pobíhat kolem. Fungovalo mu to stejně jako klacek a helma, jen místo strážní autority vyžářoval nezpochybnitelnou administrativní auru.

„Durham se hlásí do služby, pane. Dostal jsem rozkazy, abych doprovázel karavanu.“

„Tož dobrá tedy,“ prohlásil trpaslík a zašilhal na svůj svítek. Chvilí něco mumlal, než hlasitěji řekl: „Durham. Množství... jeden.“ Trpaslík si položku odškrtl. „Já jsem

Hryzly. Vítej v kumpanii.“ Ukázal prstem k vozům. „Tak padej, šup šup.“ Hned nato začal pokřikovat rozkazy na ostatní trpaslíky, zjevně přesvědčen, že Durham dostal dostatečnou instruktáž.

Vozy vypadaly úplně jinak, než byl Durham zvyklý. Nebo, přesněji řečeno, podobaly se typům vozů, jaké znal, jen kombinovaly prvky, až z nich vznikaly podivné hybridy. Každý z nich byl unikátní, zjevně určený pro jeden specifický účel, a následně ještě upravovaný podle osobních preferencí trpaslíka, jemuž ho přiřadili. Některé vyrobili ze dřeva, jiné z kovu. Pár vozů mělo více pater, včetně balkónů a kopulí. Na několika spatřil komíny, na jiných nebezpečně vypadající ostny. Otevřené, uzavřené, nenabarvené, natřené jasně zeleně, modře a oranžově jako povozy nomádů...

Na jednom seděla žena s velkým špičatým kloboukem v tmavě rudé róbě s černou stólou, díky čemuž v ní na první pohled poznal písárku. Byl to jeden z normálněji vypadajících vozů, plný pytlů s obilím, ale zvenku ověšený spoustou beden a truhel. Písárka dělila svou pozornost mezi sledování toho, co se nakládá do vozů, a svůj deník. Zjevně si všechno zapisovala. Durham jednou na trhu narazil na stánek, kde se prodávaly panenky s hlavami vyrobenými z uschlých jablek. Žena na voze by mezi ně krásně zapadla, se svými rozinkovými očima zapadlými ve vráscité jablečné hlavě. Durham vylezl na vůz a sedl si vedle ní.

„Rasisto,“ řekla mu.

„Pardon?“

„Můžeš si vybrat z deseti vozů, ale vybereš si ten jediný, kde sedí člověk. Jsi rasista.“

„Já... ehm. Neumím kheldursky,“ pokusil se Durham najít vhodnou výmluvu.

Ušklíbala se na něj. „Jen si dělám legraci. Jmenuju se Rubína.“ Podala mu vrásčitou ruku, kterou Durham opatrně stiskl.

„Durham.“

„Jízda vozem vedle trpaslíka přináší svá rizika a já se jim taky raději vyhýbám. Nicméně, aby bylo jasno, neexistuje nikdo, kdo by uměl kheldursky a zároveň nebyl trpaslík – ti se totiž ze všech sil snaží, aby to tak i zůstalo. Vyhovuje jim, když se můžou bezpečně bavit mezi sebou, ať přijdou kamkoli. Jeden z nejzávažnějších trpasličích zločinů je výuka kheldurstiny netrpaslíkovi.“ Znovu začala psát do svého deníku, jako by si to chtěla poznamenat. „Všichni mluví karthorsky jako my. Nebo, přesněji řečeno, mluví jazykem, který karthorštinu připomíná. Snadno se s nimi domluvíš. Je nepravděpodobné, že by někdo z nich řekl něco kheldursky, kdybys byl v doslechu.“

„Mají dost zvláštní přízvuk,“ poznamenal Durham.

„To ano. Trpaslíci sice umí lidské přízvuky dobře napodobovat, ale když se naučí nové slovo, převezmou s ním i přízvuk. Tihle trpaslíci procestovali celý svět a učili se mluvit ve stovkách různých měst. Předpokládají, že všechny varianty výslovnosti nebo regionální verze slova jsou naprosto rovnocenné a přepínají mezi nimi podle nálady.“ Rubína ukázala na výjimečně kulatého trpaslíka. Durham se na něj zadíval a uvědomil si, že poprvé na vlastní oči vidí někoho, kdo je doslova širší než delší. „Třeba támhle Gong dokázal dneska ráno říct slovo budižkničemu s rozdílným regionálním přízvukem na každé slabice. Opravdu úžasné. Gong je šéf předvoje. První tým, který jde do nebezpečí. Ten trpaslík v cylindru je Tad. Šéf celé kumpanie.“

I bez cylindru by bylo snadné poznat, koho Rubína myslí. Tad pobíhal po nádvoří, až za ním cípy černého

pláště vlály, a střídavě vyřvával rozkazy nebo se hromově smál něčemu, co mu některý z trpaslíků odpověděl. Ostatní trpaslíci kolem něj obíhali, jako by byli chyceni v gravitačním poli způsobovaném jeho velitelskou aurou.

„To jsou na trpaslíky trochu nezvyklá jména,“ podotkl Durham.

„Ty jsi expert na trpasličí jména?“ Rubína pozvedla obočí. „Spousta z nich jsou zasloužené přezdívky. Trpaslíci si rádi dávají nová jména na oslavu svých činů. Nebo se jim prostě někdy zalíbí jen ten samotný zvuk. Gong si prý vybral své jméno podle zvuku, který dokázal vyloudit kladivem z trolí hlavy.“

„Tad taky?“

„To je zkratka z Tadeáše. Z nějakého důvodu své celé jméno rád nemá.“

„Džiny!“ zařval Tad přes celé nádvoří a zamával na neďalekého trpaslíka nesoucího truhly s nářadím.

Podle jména Durham tak trochu očekával, že to bude trpaslice, ale Džiny měl úhledně zastříženou bradku a knír.

„Melduju se do služby, šéfe!“ řekl Džiny vysokým, žensky znějícím hlasem.

Durham se tázavě zadíval na Rubínu, která jeho otázku zjevně očekávala.

„Trpaslíci jsou sekvenční hermafroditní partenogenní.“

„Ehm... Cože?“

„Mužou si měnit pohlaví mezi mužským a ženským a dokáží sami sebe oplodnit a přivést na svět další trpaslíky. Jejich osobní charakteristiky většinou odpovídají tomu, co my lidé očekáváme od mužů, ale někteří z nich dávají přednost trochu ženštějšímu přístupu.“

Durhamovi spadla čelist a chvíli seděl s pusou dokořán. Probral se, až když ho po chvíli Rubína píchla do jazyka svým brkem.

„Takže... Ehm. Džiny je co? Zdrobnělina Redžiny? Zkratka z Virdžinie?“

„Spíš si to jméno zasloužila tím, že v hospodě vždycky objednává džiny,“ odpověděla Rubína. „Je to šéfka odpasťovacího týmu a Tordova zástupkyně.“

„Ta změna pohlaví, to funguje jak? Trvá to chvíli, nebo se to prostě může stát jen tak... během rozhovoru?“

„Těžko říct,“ řekla Rubína. „Potřebovala si odkašlat, nebo se právě změnila na chlapa? Jen se zamyslel, nebo se právě uprostřed věty oplodnil?“ Pokrčila rameny. „Trpasličí fyziologie není moje specialita.“

„Dá se to nějak snadno poznat?“

„Jaké pohlaví má zrovna trpaslík? Nemám tušení, ale zatím mě nenapadla situace, kdy by na tom nějak záleželo, takže o tom moc nepřemýšlím. A teď, pokud mě omluvíš, si toho musím spoustu zapsat do svého deníku.“ S těmi slovy se vrátila zpátky k psaní. Durham pochopil a přesunul se k dalšímu vozu. Byl plný kovových krabic a zbraní zabalených v naolejovaných hadrech, takže se v něm nesešlo tak pohodlně jako na hromadách pytlů s obilím. Na konci vozu byla dokonce plně funkční, byť malá kovárna.

Durham měl pocit, že rozhovor s Rubínou absolutně pokazil, což ale nemohlo nikoho překvapit s ohledem na to, že tohle byla jeho první konverzace za sedm měsíců. V poslední době se totiž věnoval jednomu malému experimentu. Jeho práce spočívala v dlouhém postávání na jednom místě, a tak měl spoustu času na přemýšlení. Napadlo ho, že od té doby, co se z něho stal strážný, je naprostá většina jeho sociální interakce omezena na několik neustále opako-

vaných frází, bezmyslenkovitě vyměňovaných mezi účastníky hovoru, který běží podle několika možných scénářů.

Podářilo se mu to zredukovat na třináct slov a frází a rozhodl se vyzkoušet, jak dlouho si s nimi dokáže vystačit. „Ano,“ a „Ne,“ byly jasné, ačkoli si k nim dovolil mírné variace jako „Ano, pane,“ a „Ne, paní“. Obsah sdělení zůstával stejný. Podobně řadil do stejné položky slova „Stát“, „Stop“ a „Halt“.

Nejužitečnější fráze, se kterými zvládl víc než polovinu své denní práce, byly „Zdravím, jak se máte?“ „Já se mám dobře,“ a „Přeju vám příjemný den“. „Pokračujte,“ se hodilo, když se druhá osoba tvářila, jako by chtěla říct něco, co neměl na seznamu. „Dám si jedno támhleto,“ stačilo k prakticky jakémukoli nákupu a „Děkuju“ na uzavření většiny obchodních interakcí. „Nevím, zeptejte se jeho,“ se počítalo jako reakce na většinu otázek, současně jako odpověď i převedení pozornosti náročného diskutujícího na libovolného náhodného kolemjdoucího, na kterého Durham zrovna ukázal obuškem. Fráze číslo jedenáct byla tak trochu divoká karta, protože mu umožňovala určit vhodnou sumu nutnou ke vstupu do města. Byla opravdu důležitá, jelikož nadsazené poplatky tvořily většinu příjmu městského strážného. Poplatky za vstup do města, vybrané daně, úplatky a odměny za návrat ukradeného majetku. Nikdo nevstupoval do městské stráže s vidinou na zbohatnutí. Většina budoucích strážných chtěla hlavně pořádný velký klacek. Jednu z mála tak trochu záviděníhodných vlastností Durhamovy současné pozice představoval fakt, že mu poskytovala stálý příjem ze stád ovcí procházejících branou do města. Daň za vstup do města za hlavu v hodnotě jednoho měďáku. Jeden měďák na tučet ovcí jako „poplatek ze sčítání“.

Dvanáctá fráze byla další divoká karta, jelikož se do ní počítaly otázky. Kdo, co, kdy, kde, jak a proč.

Třináctou používal nejméně v konverzacích, ale říkal ji nahlas častěji než všech dvanáct předchozích dohromady.

„Vysrat se na to.“

U každého experimentu je ideální, když se z výsledků něco naučíte. Durhamova konverzační studie ho naučila hned dvě věci. Za prvé, že vede výjimečně nezajímavý život. Za druhé, že je výjimečně nezajímavý chlap.

Existuje zjevná evoluční výhoda pro roztomilou chlupatost, využívaná velkou částí savců. Hodí se to zvláště ve chvílích, kdy chcete, aby vás nějaký člověk poškrábal na zádech. Trpasličí evoluce se do tohoto konceptu zamířila a zkusila z něj vymlátit, co to jen šlo, záhy však zjistila zajímavý fakt. Jakmile k tomu ještě mluvíte a vyjadřujete hlasitě své názory, lidská touha poškrábat vás na zádech klesá přímou úměrou s chlupatostí.

Ze své nové pozice na zbrojním voze se Durham pokoušel spočítat, kolik trpaslíků vlastně v karavaně je. Měl s tím problémy, jelikož trpaslíci se skládali převážně z vlasů, vousů, chlupů a kůže, a v některých případech je tak skoro nešlo od sebe rozeznat. Všichni pobíhali sem a tam, neustále mizeli za vozy, aby se pak objevili znenadání za jiným, nebo se motali mezi huňatými medvoly a snažili se je zapřáhnout.

Durham měl víc štěstí, když soustředil svůj počítařský um na vozy. Většina z nich už byla naložená, co se do nich jen vešlo, s nákladem přetaženým plachtami, a mnoho prostoru pro pasažéry v nich nezůstávalo. Na kozlíku

v čele se našlo dost místa pro dva, což s počtem deseti vozů dávalo výsledné číslo něco mezi desíti a dvaceti trpaslíky.

„Hoj! Ty tam!“

Durham se zadíval na zdroj hlubokého hlasu. Musel přitom sklopit pohled, což se dalo očekávat. Trpaslík měl na sobě kromě kiltu jen kožené řemeny, a tak připomínal ranou studii na téma muskulatura humanoidů vytvořenou avantgardním sochařem, který z nějakého důvodu pracoval jen s masem a chlupy. Ráno bylo stále chladné a Durham se musel soustředit na to, aby nezíral trpaslíkovi na vztyčené bradavky.

„Ty se vezeš se mnů?“ zeptal se trpaslík.

„Pokud to nevadí? Tohle je tvůj vůz?“

„Tož ja, na vobě votázky.“ Trpaslík natáhl ruku nahoru. „Sem Klink.“

Durham se musel naklonit do nebezpečného úhlu, aby mu mohl ruku stisknout.

„Durham.“

„Dávej si fasa bacha na řiť, bo je tam kupa špičatých krámů. Ale oje mám lepší než u jiných vagónisk. Aspoň nejedeš se slepicami.“

„Já to nějak zvládnů,“ řekl Durham a opatrně si odložil svůj oficiální strážnický klacek na místo, kde se k němu mohl rychle dostat. Překvapilo ho, že vůbec měl jet ve voze. Stráže karavany obvykle chodily kolem pěšky a snažily se vyzářovat potenciální hrozbu každému případnému lupiči. V tu chvíli si Durham uvědomil, že vlastně nikde nevidí žádné další strážné. Jen na cimbuří nad branou jich pár postávalo, zjevně ve službě. Zamyslel se nad tím a dospěl k názoru, že trpaslíci vlastně moc strážit nepotřebují.

„Já si teď trošečku dáchnů,“ prohlásil Klink, když se vyšplhal na vůz a rozsadil se na lavici. „Řek by sem, že někdy

je výhoda, když máš močák tak akurát na dvě piviska. Musel sem vstát dřív než ostatní, tož už mám šecker hotovo.“ Ukázal prstem na dva huňaté medvoly. „Todleto sů holky, co nás dotáhnů tam, co musíme. Napravo, to je Levořid'. Nalevo zas Pravořid'. Sem stál před vozem, dyž sem jim dával ména, tož to v tu chvíli dávalo větší smysel, i když sem čučel na jejich palice, ne na řitě.“

Durham se zamyslel. „Tak bys je možná mohl prohodit.“

„To by ty chuděry akorát zmátlo. Hele, Pravořid' moc dobře nevidí na pravý očisko. Slyší z tý strany Levořid' a to ji straší natolik, že radši štráduje dál. Když je nervózní, mlátí kolem sebe vztekle vocasem. Tím občas polechtá Levořid', která se toho lekne a zkuší před tím zdrhnout. Kdybysem jich přehodil, tak nikam nedojedem.“

„Myslel jsem, že bys jim mohl přehodit jména.“

„No to je to poslední, co potřebujem, aby měli dva medvoli kysu identity a nevěděli, kdo sů. Nevadí jim, když na ně vřeščíš Levůl a Pravůl, pokud moje oficiální jména urážej tvůj jemnocit.“

Durham přikývl, jako by to byla nesmírně cenná informace. „Překvapuje mě, že jsi jim rovnou nezačal říkat Levoprdel a Pravoprdel.“

Klink zavrtěl hlavou. „To by bylo moc jednoduchý. Měl sem pocit, že když se vyhnu přímý sprostárně, tož z toho bude slovní hříčka, co má věcí hlůbku.“

„Takže Levůl a Pravůl,“ prohlásil Durham.

K vozu dorazil další trpaslík a vyškrábal se nahoru. Měl drobný obličej, vrásčitý a temný, který se ztrácel pod velkou černou kápí, a v puse nacpané jablko, aby si uvolnil ruce.

Klink mávl rukou. „Todleto je Kardamon. Kardamon, hentoto je Durham.“

„Mfff,“ odvětil Kardamon a potřásl Durhamovi rukou. Jeho vlastní byla drobná a na dotek jako vydělaná kůže. Kardamon se posadil, přetáhl si kápi přes oči, zavrtil se do pohodlné pozice a pak začal chrápat, jablko stále nacpané v puse.

„Kardamon toho moc nenakecá, dokad není aspoň poledne,“ poznamenal Klink.

Durham si všiml, že většina trpaslíků už se přesunula na své vozy. Jen několik jich zůstávalo na zemi a složitými gesty začali navigovat karavanu ven z nádvoří.

„Řitě, řitě se kupředu!“ zavelel Klink a jejich vůz se šklubnutím neochotně zaujal svou pozici v karavaně.

Přesunuli se bránou, s hlasitým rachotem přešli padací most a pak se začali kodrcat po dlážděných ulicích Karthoru.

Vyráželi za brzkého rána, a tak byl provoz ve městě ještě slabý, většinou jen obchodníci tahající zboží na své stánky. Ti se převážně zastavovali a zírali, když kolem nich trpaslíci projížděli. Někteří dokonce mávali a jásali. Trpaslíky spatřil v Karthoru člověk jen zřídka. Většina obyvatel města je viděla možná tak v cirkuse a dospěla k celkem logickému předpokladu, že právě taková putovní atrakce kolem nich zrovna projíždí. Trpaslíci mávání vesele opětovali.

Durham se chvíli vyhříval v obdivu kolemjdoucích a představoval si, že aspoň někteří z nich mu jeho novou pozici závidí. Dokonce se i pokusil někomu pokynout zpátky, ale pak si uvědomil, že mu nikdo nevěnuje pozornost.

Opřel se o okraj vozu ve snaze najít si trochu pohodlí. Cesty kolem Karthoru byly důkladně střežené a do oblasti vyžadující služby strážce karavany se dostanou nejdřív

pozdě odpoledne. Projeli východní branou z města ven. Vzduch byl chladný a čistý a nad vzdálenými kopci pose-
tými farmami oblohu ještě stále barvily do růžova ranní
červánky. Všude kolem rovné cesty a pole ovsa tak daleko,
jak jen oko dohlédlo.

3. KAPITOLA

Po obědě si musel Durham najít jiný vůz. Kardamon se už vyspal a teď řídil on, zatímco Klink pracoval v malé kovárně vzadu. Durham netušil, co tam trpaslík vlastně dělá, ale zahrnovalo to spoustu jisker a hlasitých zvuků vydávaných nárazy kladiva o kovadlinu. Durham si říkal, že některý z dalších vozů musí být určitě pohodlnější než ten na převoz těžkých ostrých věcí. Vybral si tedy jeden naložený převážně sudy.

Jeho nový kočí na něj jen pokýval hlavou a pak se dál soustředil na svá tažná zvířata. Pořád ještě projížděli kolem polí, statků a vesniček s doškovými střechami. Cesty byly prozatím relativně rovné a pohodlné. Durham si vypůjčil pár vajíček z kurníku na devátém voze, aby si vynahradil vynechaný oběd. Vejce zjevně nepředstavovala součást tradiční trpasličí kulinární kultury a Goin, který se staral o zvěřinec, se tvářil dost skepticky, když mu Durham řekl, že je chce sníst.

„Já jim nigdá na chuť nepřišel,“ řekl Goin. „Sů jak smrkaneč, dyž sů syrový, a gumový, dyž ne.“

„Vy nemáte slepice kvůli vejcím?“ zajímal se Durham.

„Ne. Jajca máme na to, abysme měli víc kur,“ odpověděl Goin. Zamyšleně se odmlčel. „No, teda, kury to jaksi robí. Já se fakt snažím, abysem nevěděl žádný detailiska, jak to přesně funguje.“

„A slepice jíte?“